

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ไชแสง ศุขะวัฒน์. 2541. *สังคตินิยมว่าด้วย: ดนตรีตะวันตก*. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

จริยา เหนียนเฉลย. 2546. *เทคโนโลยีการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์, สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และสุดา สินสกุล. 2520. *ระบบสื่อการสอน*.

กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี. 21 กันยายน 2552. *คณิตศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.

สัมภาษณ์.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2544. *ความคิดเห็นของนิสิตในเรื่องสาระและการสอนวิชาสังคตินิยม*.

รายงานการวิจัย, กรุงเทพมหานคร: สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2551. *ดนตรีศึกษา: หลักการและสาระสำคัญ*. พิมพ์ครั้งที่ 5,

กรุงเทพมหานคร: สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2541. *สังคตินิยม: กรณีศึกษาในเรื่องการศึกษาเพื่อความสมดุล*. *วารสารครุศาสตร์* 27, 1 (กรกฎาคม – ตุลาคม): 48-54.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2548. *สังคตินิยม ความซาบซึ้งในดนตรีตะวันตก*. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัชชา โสคติยานุรักษ์. 2543. *พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์

แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทรงศักดิ์ ปัทมรุจน์. 2550. *แนะนำวิชาสังคตินิยม*. [ออนไลน์]

แหล่งที่มา : [http://music.tsu.ac.th/songsak/index.php?option=com_](http://music.tsu.ac.th/songsak/index.php?option=com_Frontpage&Itemid=1)

[Frontpage&Itemid=1](http://music.tsu.ac.th/songsak/index.php?option=com_Frontpage&Itemid=1). [2552, กันยายน 23].

ธัชชัย ยอดพิชัย. 2543. *การพัฒนาการเรียนการสอนวิชาสุนทรียศาสตร์ในหลักสูตรศิลปศึกษา*

ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุษบง ดันดีวงศ์ และศศิลักษณ์ ขยันกิจ. 2550. *สุนทรียะสำหรับเด็กปฐมวัย*. *วารสารครุศาสตร์*

36, 1 (กรกฎาคม – ตุลาคม): 41-46.

ประเสริฐ ศีลรัตน์. 2542. *สุนทรียะทางทัศนศิลป์*. พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพมหานคร:

โอเดียนสโตร์.

- ประไพรินทร์ จันทรหอม. 2547. ผลการสอนวิชาสุนทรียภาพของชีวิตโดยใช้เทคนิคการจัดผัง
มโนทัศน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. 2543. การเรียนการสอนและประสบการณ์ด้านสุนทรียภาพและศิลปะ
วิจารณ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สยาม จวงประโคน. 2548. การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้วยบทเรียนบนระบบเครือข่าย
ที่มีรูปแบบเว็บเพจต่างกันในรายวิชาสังคีตนิยมหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
ระหว่างนิสิตที่เรียนอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมพงษ์ วงษ์ดี. 2541. การสอนวิชาสังคีตนิยมในมหาวิทยาลัยภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุมาลี จันทรชลอ. 2542. การวัดและประเมินผล. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ศุภชัย สุริยทุธ. 2546. การรู้เชิงคุณค่าในดนตรี: การสืบสวนสอบสวนหาสุนทรียภาพในดนตรี
วัฒนธรรมร่วมของไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศิริเดช สุขีวะ. 2546. รวมบทความการประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์
ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารี สุทธิพันธุ์. 2551. ผลึกความคิดศิลปะ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอมอร จังศิริพรกรณ์. 2550. การวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชา
วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Bresler, L. 2001. *Harry Broudy's aesthetic and music education*. Research Studies in
Music Education, 17: 42-53.
- Buel, D. L. and Welch, S. C. 2000. Improving Music Appreciation Class Using Cohort
Analysis. *General Music Today*, 3: 13-15.
- Davis College. 2009. *Syllabus: Music Appreciation Fall 2009*. [online] Available :
www.davisny.edu/.../Microsoft%20Word%20%20SYLLABUS,%20Music%20Appreciation,%20Fall%2009,%20NYACK.pdf. [2010, January 21].

- Geringer, M. J., Cassidy, J. W., and Byo, J. 1997. Nonmusic Majors' Cognitive and Affective Responses to Performance and Programmatic Music Videos. *Journal of Research in Music Education*, 45, 2: 221-233.
- Halper, J. 1992. Effects of Historical and Analytical Teaching Approaches on Music Appreciation. *Journal of Research in Music Education*, 40, 1: 39-46.
- Hammer, E. R. and Cole, M. S. 2001. *Guided Listening A Textbook For Music Appreciation*. United States of America: Wm. C. Brown
- Huang, H. 1997. Music Appreciation Class Broadening Perspectives. *Music Education Journal*, 84, 2: 29-33.
- Kamien, R. 2004. *Music: An Appreciation*. 8th ed. New York: The mcGraw-Hill Companies.
- Labuta, J. A. and Smith, D. A. 1997. *Music Education : Historical Contexts and Perspective*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Miller, H. M. 1968. *Introduction to Music*. New York: Barnes & Noble.
- More, G. V. D. and Dykema, P. W. What Is Music Appreciation?. *Music Educator Journal*, 22, 4: 15-17.
- Overmier, D. R. 2003. *A New Approach To Enhancing Music Appreciation*. Hawaii International Conference On Art And Humanities. [online] Available: http://www.westga.edu/share/documents/vitae/vita_000147.pdf [2010, January 21].
- Pasadena City College. 2009. *Syllabus: Music Appreciation 21*. [online] Available: www.pasadena.edu/files/syllabi/mathomas_10894.pdf. [2010, January 21].
- San Jose State University. 2007. *Syllabus: Music Appreciation 10A*. [online] Available : www.music.sjsu.edu/music/.../M10A%20Syllabus%20F2007.pdf. [2010, January 21].
- Smialak, T. and Boburka, R. 2006. The Effect of Cooperative Listening Exercise on the Critical Listening Skills of College Music Appreciation Students, *Journal of Research in Music Education*, 54, 1: 57-72.

- University of Delaware. n. d. *Syllabus: Music Appreciation*. [online] Available: music.udel.edu/faculty/lstom/.../appreciation_syllabus.html. [2010, January 21].
- University of New Mexico. 2008. *Syllabus : Music Appreciation Mus139*. [online] Available: taos.unm.edu/.../Scanned%20Syllabi/.../MUS.139.MusicAppreciation.pdf. [2010, January 21].
- Western Carolina University. 2009. *Syllabus: Music Appreciation MUS101-10*. [online] Available: paws.wcu.edu/tbennett/documents/Syllabus-Fall09.pdf. [2010, January 21].
- Western Washington University. 2010. *Syllabus: Music Appreciation*. [online] Available : www.ac.wwu.edu/~jfriesen/coursedescrip.htm. [2010, January 21].

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.**ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย****ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย****1. อาจารย์ ดร. คณิญา อุทัยสุข**

- อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพ. ภัทรรุช วัฒนศัพท์

- อาจารย์ประจำภาควิชา โสิต ศอ นาสิกวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

- สมาชิกผู้ร่วมก่อตั้งสมาคมดนตรีและการแพทย์นานาชาติ(International Association for Music and Medicine)

ภาคผนวก ข.
แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาสังคีตนิยมระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ
คำชี้แจงในการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาสังคีตนิยม ระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐโดยการศึกษาในด้านจุดประสงค์เนื้อหาสื่อการจัดการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนวิชาสังคีตนิยม และแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสังคีตนิยมที่ส่งเสริมด้านสุนทรียภาพแก่ผู้เรียน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาสังคีตนิยม

2. แบบสอบถามฉบับนี้ ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาสังคีตนิยม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาสภาพทั่วไปในการเรียนการสอนวิชาสังคีตนิยมในด้านต่างๆประกอบด้วย ด้านจุดประสงค์เนื้อหาสื่อการจัดการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนวิชาสังคีตนิยม ปัญหาที่พบและแนวทาง ในการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสังคีตนิยมที่ส่งเสริมด้านสุนทรียภาพแก่ผู้เรียน

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพทั่วไปในการเรียนการสอนวิชาสังคีตนิยม

ผู้วิจัยขอความกรุณาและขอความร่วมมือจากท่านให้ท่านกรอกข้อมูลที่เป็นจริงและกรุณาตอบ แบบสอบถามทุกข้อ เนื่องจากข้อมูลของท่านจะเป็นประโยชน์และมีคุณค่ายิ่งต่อการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอนวิชาสังคีตนิยมระดับอุดมศึกษาต่อไป

คำจำกัดความในการวิจัย

วิชาสังคีตนิยม หมายถึง รายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไปในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ เน้นสาระทางด้านความงามของดนตรี ในระดับพื้นฐาน เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจและซาบซึ้งในดนตรี รวมถึง ชื่อวิชา สังคีตวิจักษ์ สังคีตการ ดนตรีวิจักษ์ และดนตรีนิยม มีชื่อภาษาอังกฤษว่า Music Appreciation

การพัฒนาการเรียนการสอน หมายถึง การกำหนดกรอบสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การสอนวิชาสังคีตนิยมโดยเน้นที่การส่งเสริมสุนทรียภาพของผู้เรียน ประกอบด้วยเป้าหมายของ การศึกษาเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอนประเภทของสื่อที่ใช้และการประเมินผล ซึ่งการพัฒนา นั้นเกิดจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ การตอบแบบ สอบถาม และการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาสังคีตนิยม

สุนทรียภาพของดนตรี หมายถึง ความรู้สึกซาบซึ้งรู้คุณค่าทางความงามของดนตรี มีความสามารถที่จะรัก ทะนุถนอมดนตรีนั้น ซึ่งมีพื้นฐานจากความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการสัมผัสดนตรี โดยการฟังในการเรียนวิชาสังคีตนิยม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับ
สถานภาพของท่าน

1. ชื่อ-สกุล .....

2. อายุ

1. 20-30 ปี

2. 31-40 ปี

3. 41-50 ปี

4. มากกว่า 50 ปี

3. สถาบันอุดมศึกษาที่สอน

1. มหาวิทยาลัย.....

2. มหาวิทยาลัยราชภัฏ.....

3. สถาบัน.....

4. วุฒิการศึกษาสูงสุด

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี

2. ปริญญาตรี

3. ปริญญาโท

4. ปริญญาเอก

5. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด.....

6. วุฒิการศึกษาด้านดนตรี .....

7. คณะที่สังกัด.....

7.1 สาขา.....

7.2 ภาควิชา .....

8. ประสบการณ์ในการสอนวิชาสังคีตนิยม

1. ไม่เกิน 5 ปี

2. เป็นเวลา 6-10 ปี

3. เป็นเวลา 11-15 ปี

4. มากกว่า 15 ปี

9. ประสบการณ์ในการเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชาสังคีตนิยม

1. ไม่เกิน 5 ปี

2. เป็นเวลา 6-10 ปี

3. เป็นเวลา 11-15 ปี

4. มากกว่า 15 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาสังคีตนิยมในสถาบันอุดมศึกษาของท่านโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความที่เป็นจริงลงในช่องว่าง

1. ลักษณะทั่วไปของรายวิชา

1.1 ประเภทของรายวิชา 1. วิชาเลือก 2. วิชาบังคับ 3. วิชาบังคับเลือก

1.2 จำนวนหน่วยกิต 1. 1 หน่วยกิต

2. 2 หน่วยกิต

3. 3 หน่วยกิต

1.3 คณะที่สังกัดรายวิชาสังคีตนิยม .....

1.4 เปิดสอนวิชานี้มาเป็นเวลา .....ปี

1.5 คณาจารย์ผู้สอนวิชาสังคีตนิยมมีทั้งหมด .....ท่าน

1.5.1 ประกอบด้วยอาจารย์ประจำ .....ท่าน

1.5.2 อาจารย์พิเศษ .....ท่าน

2. ด้านจุดประสงค์

2.1 จุดประสงค์ของวิชาสังคีตนิยมในสถาบันของท่าน มีอย่างไรบ้าง

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในเรื่ององค์ประกอบของคนตรี

2. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักเครื่องดนตรีและวงดนตรีประเภทต่างๆ

3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในเรื่องประเภทของบทเพลง

4. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องวิวัฒนาการของคนตรี ประวัติคนตรี และประวัติผู้ประพันธ์เพลงแต่ละยุคสมัย

5. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักผลงานที่สำคัญทางดนตรี

6. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ดนตรีได้ในระดับพื้นฐาน

7. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิจารณ์ดนตรีได้ในระดับพื้นฐาน

8. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักมารยาทในการชมการแสดงดนตรี

9. เพื่อให้ผู้เรียนได้มีทักษะการฟังและมีประสบการณ์ในการฟังดนตรี

10. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกของตนเอง โดยใช้ภาษาทางดนตรีที่เหมาะสม

เหมาะสม

11. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความซาบซึ้งในดนตรีและมีสุนทรียภาพ

12. อื่นๆ (โปรดระบุ) 1.....

13. อื่นๆ (โปรดระบุ) 2 .....

14. อื่นๆ (โปรดระบุ) 3 .....

2.2 จากจุดประสงค์ข้างต้น โปรดระบุหมายเลขของจุดประสงค์ จำนวน 5 ข้อ ที่ท่านได้ให้ความสำคัญมากที่สุด

1. ข้อ.....
2. ข้อ.....
3. ข้อ.....
4. ข้อ.....
5. ข้อ.....

3. ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้

3.1 เนื้อหาสาระการเรียนรู้วิชาสังคีตนิยมในสถาบันของท่าน มีอย่างไรบ้าง (กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับสาระที่มีการสอน)

3.1.1 ดนตรีตะวันตก

3.1.1.1 องค์ประกอบดนตรีตะวันตก มีการสอน ไม่มีการสอน

☐ 1. เสียง	☐ 2. จังหวะ	☐ 3. ทำนอง	☐ 4. เสียงประสาน
☐ 5. สีสัน	☐ 6. ระบบเสียง (Tonality)	☐ 7. รูปพรรณ (Texture)	
☐ 8. รูปแบบของดนตรี (Form)	☐ 9. การประสมวงดนตรี		
☐ 10. อื่นๆ โปรดระบุ 1.			
☐ 11. อื่นๆ โปรดระบุ 2.			
☐ 12. อื่นๆ โปรดระบุ 3.			

3.1.1.2 ประเภทของบทเพลง มีการสอน ไม่มีการสอน

☐ 1. Symphony	☐ 2. Concerto	☐ 3. Sonata	☐ 4. Opera
☐ 5. Absolute Music	☐ 6. Program Music	☐ 7. Chamber Music	☐ 8. Ballet
☐ 9. Piano Music	☐ 10. Suite	☐ 11. Oratorio	☐ 12. Cantata
☐ 13. Mass	☐ 14. อื่นๆ โปรดระบุ 1.		
☐ 15. อื่นๆ โปรดระบุ 2.			
☐ 16. อื่นๆ โปรดระบุ 3.			

3.1.1.3 ประวัติดนตรีตะวันตก ประวัติผู้ประพันธ์เพลง และผลงานที่สำคัญ

มีการสอน ไม่มีการสอน

☐ 1. ยุคกลาง	☐ 2. ยุคเรเนสซองส์	☐ 3. ยุคบาโรค	☐ 4. ยุคคลาสสิก
☐ 5. ยุคโรแมนติก	☐ 6. ยุคอิมเพรสชันนิสติก	☐ 7. ยุคศตวรรษที่ 20	☐ 8. ดนตรีแจ๊ส
☐ 9. ดนตรีประกอบภาพยนตร์			
10. อื่นๆ โปรดระบุ 1.			
11. อื่นๆ โปรดระบุ 2.			
12. อื่นๆ โปรดระบุ 3.			

3.1.3 เนื้อหาอื่นๆ

- 1. มารยาทในการเข้าชมการแสดงดนตรี
- 2. หนทางสู่ความซาบซึ้งในดนตรี
- 3. การพัฒนาการฟัง
- 4. ดนตรีกับมนุษยชาติ
- 5. อิทธิพลของดนตรีต่อสังคม

3.2 มีระยะเวลาในการปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรนิยมน้อยอย่างไร

- 1. ทุก 1-2 ปี
- 2. ทุก 3-4
- 3. ทุก 5-6 ปี
- 4. มากกว่า 6 ปี

3.3 มีการปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรนิยมนครั้งล่าสุดเมื่อปี พ.ศ.....

3.4 ท่านคิดว่าเนื้อหาสาระที่สอนอยู่ในปัจจุบัน มีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

- 1. เหมาะสม
- 2. ไม่เหมาะสม เพราะ.....

4.ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ภาคการศึกษาที่เปิดสอน

- 1.ภาคการศึกษาด้าน
- 2. ภาคการศึกษาปลาย
- 3. ภาคฤดูร้อน

4.2 จำนวน sectionที่เปิดสอนในภาคเรียนปัจจุบันหรือภาคเรียนล่าสุด .....

4.3 วัน เวลาในการเรียน

- 1. Sectionที่ 1 วัน..... เวลา.....
- 2. Sectionที่ 2 วัน..... เวลา.....
- 3. Sectionที่ 3 วัน..... เวลา.....

4.5 เวลาเรียนทั้งหมดรวม..... ชั่วโมง

4.6 มีการแจกประมวลรายวิชา หรือเอกสารที่ระบุขอบข่ายเนื้อหาการเรียนให้แก่ผู้เรียน

- 1. มี
- 2. ไม่มี

4.7 มีวิธีสอนแบบใดบ้าง

- 1. บรรยาย
- 2. อภิปราย
- 3. สาธิต
- 4. กิจกรรมกลุ่ม
- 5. การชมการแสดงดนตรีนอกสถานที่
(ถ้ามี รวม 1 ภาคเรียนไปชมการแสดงดนตรีนอกสถานที่จำนวน .....ครั้ง)
- 6. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
- 7. การเรียนการสอนบนเว็บ โปรดระบุ url .....
- 8. อื่นๆ (โปรดระบุ) 1.....
- 9. อื่นๆ (โปรดระบุ) 2.....

4.8 มีการแนะนำแหล่งข้อมูลเพื่อการค้นคว้าเพิ่มเติมเช่น website ที่เกี่ยวข้อง

1. มี

2. ไม่มี

4.9 ถ้ามี โปรดระบุ

1. ....

2. ....

3. ....

4.10 ในสถาบันของท่านมีกระบวนการสอนในชั้นเรียนสังกัดนิยมนแบบใดบ้าง และในระดับมาก-น้อยอย่างไร

กระบวนการสอน	ระดับที่ปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ได้ปฏิบัติ
1. การใช้สื่อเทคโนโลยีเช่น การเปิดเพลงหรือ วีดิทัศน์					
2. อธิบายสาระของเพลงที่เป็นสื่อระหว่างการเปิดเพลงนั้นให้ผู้เรียนฟัง					
3. อธิบายสาระของเพลงที่เป็นสื่อก่อนเปิดเพลงนั้นให้ผู้เรียนฟัง					
4. อธิบายสาระของเพลงที่เป็นสื่อหลังจากการเปิดเพลงนั้นให้ผู้เรียนฟัง					
5. มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฟังบทเพลงในลักษณะที่ฟังด้วยความรู้สึกหรือการตอบสนองต่อบทเพลงโดยมิได้มีจุดมุ่งหมายเพื่อหา รูปแบบ หรือวิเคราะห์เนื้อหาดนตรี					
6. มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นทางด้านความรู้สึกต่อบทเพลงที่ได้ฟัง					

5.ด้านสื่อการเรียนการสอน

5.1 สื่อการเรียนการสอนที่ท่านใช้ในการสอนสังคีตนิยมประกอบด้วย

5.1.1 หนังสือ (ภาษาไทย)

1. สังคีตนิยม: ความซาบซึ้งในดนตรีตะวันตก ผู้เขียน อนุรุทธ์ สุทธจิตต์
2. สังคีตนิยม: ว่าด้วยดนตรีตะวันตก ผู้เขียน ไชแสง สุขะวัฒน์นะ
3. สังคีตนิยม ว่าด้วยดนตรีไทย ผู้เขียน เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี
4. ดุริยางคศิลป์ตะวันตก(เบื้องต้น) ผู้เขียน โกวิท วัชรศิริ
5. สังคีตนิยมว่าด้วยดนตรีคลาสสิก ผู้เขียน สมโภช รอดบุญ
6. อื่นๆ (โปรดระบุ) 1. ....
7. อื่นๆ (โปรดระบุ) 2. ....
8. อื่นๆ (โปรดระบุ) 3. ....

5.1.2 หนังสือ (ภาษาอังกฤษ)

1. Music: An Appreciation ผู้เขียน Roger Kamien
2. The Enjoyment of Music ผู้เขียน Joseph Machlis
3. Music Listening Today ผู้เขียน Charls Hoffer
4. Understanding Music ผู้เขียน Jeremy Yudkin.
5. อื่นๆ (โปรดระบุ) 1. ....
6. อื่นๆ (โปรดระบุ) 2. ....
7. อื่นๆ (โปรดระบุ) 3. ....

5.1.3 นิตยสาร หรือ วารสาร (โปรดระบุ)

1. ....
2. ....
3. ....

- 5.1.4 เอกสารประกอบการสอน   5.1.5 วิชยากร   5.1.6 เครื่องดนตรี
- 5.1.7 ภาพนิ่ง   5.1.8 แผ่นเสียงหรือ CD เพลง   5.1.9 เครื่องเล่นCD, mp3
- 5.1.10 แผ่น VCD หรือ DVD การแสดงดนตรี   5.1.11 เครื่องเล่น DVD หรือ VCD
- 5.1.12 ไมโครโฟน   5.1.13 ชุดลำโพงขยายเสียง   5.1.14 เครื่องคอมพิวเตอร์
- 5.1.15 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Powerpoint   5.1.16 เครื่องฉายโปรเจ็คเตอร์
- 5.1.17 ใช้วีดิทัศน์จาก website Youtube
- 5.1.18 สื่ออื่นๆ (โปรดระบุ) 1 .....
- 5.1.19 สื่ออื่นๆ (โปรดระบุ) 2 .....

5.2 ท่านคิดว่าสื่อการเรียนการสอนสังคีตนิยมในสถาบันของท่านมีเพียงพอแล้วหรือไม่

1. มีเพียงพอ 2. ยังไม่เพียงพอ

5.3 ในสถาบันของท่านมีแหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติมนอกเวลาเรียนเช่นห้องสมุดดนตรี หรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

5.4 ห้องเรียนหรือสถานที่ในการจัดการเรียนการสอนสังคีตนิยมเป็นอย่างไร

5.4.1 ขนาดห้องเรียนกับจำนวนผู้เรียน

1. เหมาะสมมาก 2. เหมาะสมปานกลาง 3. ไม่เหมาะสม

5.4.2 ห้องเรียนสามารถเก็บเสียงรบกวนจากภายนอกได้ ในระดับใด

1. มากที่สุด 2. มาก 3. ปานกลาง 4. น้อย

5.4.3 ห้องเรียนสามารถเก็บเสียงรบกวนจากภายในห้องเรียนสู่ภายนอกได้ ในระดับใด

1. มากที่สุด 2. มาก 3. ปานกลาง 4. น้อย

5.4.4 อุปกรณ์ สื่อต่าง ๆ มีความสมบูรณ์ใช้งานได้ดีในระดับใด

1. มากที่สุด 2. มาก 3. ปานกลาง 4. น้อย

6.ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนวิชาสังคีตนิยม

6.1 วิธีวัดผลการเรียนสังคีตนิยมในสถาบันของท่านมีอย่างไรบ้าง

1. สอบกลางภาค 2. สอบปลายภาค
 3. มอบหมายงานให้ค้นคว้า(รายงานย่อย) 4. พฤติกรรมในการเข้าเรียน
 5. การเข้าชมการแสดงดนตรี 6. รายงานจากการเข้าชมการแสดงดนตรี
 7. ทดสอบการฟัง 8. รายงานประจำภาค
 9. วิธีอื่นๆ (โปรดระบุ).....

6.2 มีการแจ้งเกณฑ์การประเมินผลให้ผู้เรียนได้รับรู้ก่อนการเรียน 1. มี 2. ไม่มี

6.3 มีการประเมินด้านสุนทรียภาพหรือไม่ 1. มี 2. ไม่มี

6.4 ถ้ามี ท่านมีวิธีวัดผลและเกณฑ์การประเมินอย่างไร

6.4.1 วิธีวัดผล .....

.....

6.4.2 เกณฑ์การประเมิน.....

.....

7.ด้านผู้เรียน

7.1 นิสิตนักศึกษาที่เรียนสังกัดนิยมมาจากคณะใดบ้าง โปรดระบุ

1. ....2. ....
 3. ....4. ....
 5. ....6. ....
 7. ....8. ....

7.2 จำนวนผู้เรียนต่อ 1 ภาคเรียน(โดยเฉลี่ย)..... คน

7.3 จำนวนผู้เรียนต่อ 1 ชั้นเรียน ..... คน

7.4 จากการสังเกต ผู้เรียนให้ความสนใจในการลงทะเบียนเรียนวิชานี้ในระดับใด

1. มากกว่าจำนวนที่เปิดรับ   2. พอดีกับจำนวนที่เปิดรับ
 3. น้อยกว่าจำนวนที่เปิดรับเล็กน้อย   4. น้อยกว่าจำนวนที่เปิดรับอยู่มาก

7.5 ความสม่ำเสมอในการเข้าเรียนของผู้เรียนอยู่ในระดับใด

1. ประมาณ 80% ของผู้เรียนเข้าเรียนสม่ำเสมอ
 2. ประมาณ 60% ของผู้เรียนเข้าเรียนสม่ำเสมอ
 3. ประมาณ 40% ของผู้เรียนเข้าเรียนสม่ำเสมอ

7.6 ความตรงต่อเวลาในการเข้าเรียนของผู้เรียนส่วนใหญ่(80%)อยู่ในระดับใด

1. ผู้เรียนส่วนใหญ่มาเรียนตรงเวลา
 2. ผู้เรียนส่วนใหญ่มาเรียนสายไม่เกิน 10 นาที
 3. ผู้เรียนส่วนใหญ่มาเรียนสายกว่า 10 นาที

7.7 ความสนใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายของผู้เรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับใด

1. ผู้เรียนส่วนใหญ่ส่งงานที่ได้รับมอบหมายทุกครั้ง
 2. ผู้เรียนส่วนใหญ่ส่งงานที่ได้รับมอบหมายไม่ครบเล็กน้อย
 3. ผู้เรียนส่วนใหญ่ส่งงานที่ได้รับมอบหมายไม่ครบจำนวนมาก

7.8 สมาธิของผู้เรียนส่วนใหญ่ในการฟังบทเพลงที่ใช้เป็นสื่ออยู่ในระดับใด

1. ผู้เรียนส่วนใหญ่ตั้งใจฟังเพลงและไม่คุยกันหรือไม่ปฏิบัติกิจกรรมอื่นๆในขณะที่เรียน
 2. ผู้เรียนส่วนใหญ่ตั้งใจฟังเพลงคุยกันเล็กน้อยไม่ปฏิบัติกิจกรรมอื่นๆในขณะที่เรียน
 3. ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่ตั้งใจฟังเพลงคุยกันหรือปฏิบัติกิจกรรมอื่นๆในขณะที่เรียน

7.9 การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าดนตรีทางสุนทรียภาพของผู้เรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับใด

1. แสดงความคิดเห็นมาก มีความกระตือรือร้น
 2. แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง ควรต้องคอยกระตุ้น
 3. แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย หรือไม่กล้าแสดงความคิดเห็น

8. ปัญหาที่พบในการดำเนินการสอนสังคตินิยม และแนวทางในการแก้ไข

8.1 ด้านจุดประสงค์

ปัญหาที่พบ.....
 .....
 .....
 .....

8.2 ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้

ปัญหาที่พบ.....
 .....
 .....
 .....

8.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหาที่พบ.....
 .....
 .....
 .....

8.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน

ปัญหาที่พบ.....
 .....
 .....
 .....

8.5 ด้านการวัดผลประเมินผล

ปัญหาที่พบ.....
 .....
 .....
 .....

8.6 ด้านผู้เรียน

ปัญหาที่พบ.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัย นางสาวคัมภีรดา แก้วมีแสง
นิสิตปริญญาโท ภาควิชาดนตรีศึกษา

สาขาศิลปดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาสังคตินิยมระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ
บทนำ

แบบสัมภาษณ์นี้สร้างขึ้นเพื่อสนองวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน วิชาสังคตินิยมระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยศึกษาในด้าน จุดประสงค์ เนื้อหา สื่อ การจัดการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนวิชาสังคตินิยม และแนวทาง ในการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชา สังคตินิยม ที่ส่งเสริมด้านสุนทรียภาพแก่ผู้เรียน แบบ สัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นนี้มีลักษณะกึ่งมีโครงสร้างเป็น ประเด็นการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาแนวคิดใน การพัฒนาการเรียนการสอนวิชาสังคตินิยมจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาสังคตินิยม โดย ประเด็นการสัมภาษณ์มีดังนี้

ประเด็นการสัมภาษณ์

1. ท่านคิดว่า ควรกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนวิชาสังคตินิยมในระดับอุดมศึกษา ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในระดับใด และให้ผู้เรียนเกิดอะไร

คำตอบ

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่า ความซาบซึ้งในดนตรีหรือสุนทรียภาพของดนตรีนั้น มีความสำคัญต่อผู้เรียนมาก น้อยเพียงใดในวิชานี้ และเป็นจุดประสงค์หลักหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ

.....

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าขอบเขตเนื้อหาวิชาสังคตินิยมที่ผู้เรียนควรจะได้รับ การศึกษานั้นประกอบด้วยเรื่อง อะไรบ้าง สัดส่วนของสาระที่สอนเป็นอย่างไร และควรมีลำดับเนื้อหาการสอนอย่างไร

คำตอบ

.....

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคตินิยม ควรพัฒนาในรูปแบบใดบ้าง

คำตอบ

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่าบทบาทของสื่อและการจัดระบบการใช้สื่อการเรียนการสอนในวิชาสังคตินิยม ควรพัฒนาในรูปแบบใดบ้าง

คำตอบ

.....

.....

.....

.....

.....

6. ท่านคิดว่าหลักการและกระบวนการวัดผลและประเมินผลวิชาสังคตินิยมควรพิจารณาอย่างไร ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ

คำตอบ

.....

.....

.....

.....

.....

7. ท่านคิดว่าในส่วนของผู้เรียนควรมีหลักการในการเรียนรู้อย่างไรบ้าง หรือควรพัฒนาผู้เรียนในด้านใด

คำตอบ

.....

.....

.....

.....

.....

8. ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิชาสังคีตนิยม(ประเด็นอื่นๆ)

คำตอบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

อาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์

.....

สถาบัน.....

จังหวัด.....

วันที่สัมภาษณ์.....

เวลาในการสัมภาษณ์.....

ผู้สัมภาษณ์

นางสาวคัมภีรดา แก้วมีแสง

นิสิตปริญญาโท ภาควิชาดนตรีศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาศิลปะดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธันวาคม 2553

เรื่อง ขอความร่วมมือในการออกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาสังคีตนิยม

เนื่องด้วยดิฉัน นางสาวคัมภีรดา แก้วมีแสง เป็นนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาการเรียนการสอนสังคีตนิยมระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสภาพ และปัญหาในการเรียนการสอนสังคีตนิยมระดับอุดมศึกษา การวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนสังคีตนิยมระดับอุดมศึกษาต่อไป

เมื่อท่านทำแบบสอบถามดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขอความกรุณาท่านช่วยพิมพ์แบบสอบถามและใส่ซองจดหมาย (ได้แนบมากับเอกสารฉบับนี้แล้ว) ส่งคืนกลับมา โดยซองจดหมายได้เขียนที่อยู่ผู้รับและติดแสตมป์เรียบร้อยแล้ว ท่านสามารถหย่อนจดหมายลงตู้ไปรษณีย์ได้เลย หากเกิดข้อสงสัยประการใด ท่านสามารถติดต่อผู้วิจัยได้ที่หมายเลข 083-964-8877

อนึ่งในการออกแบบสอบถามนี้ จะไม่กระทบกระเทือนหรือเกิดความเสียหายต่อท่าน และสถาบันของท่านแต่ประการใด กลับจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อการเรียนการสอนสังคีตนิยมระดับอุดมศึกษาโดยส่วนรวม จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่าน ในการออกแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริง ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นางสาวคัมภีรดา แก้วมีแสง)

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ค.
แบบวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเด็นสัมภาษณ์	ข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านดนตรีศึกษา	ข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคีตนิยม	ข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านสุนทรียศาสตร์	สรุปเนื้อหา
1. จุดประสงค์การเรียนการสอน	<p>ให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ในการฟังดนตรีในรูปแบบต่างๆ ให้เกิดความซาบซึ้ง มีสุนทรียภาพ โดยให้ผู้เรียนมีความรู้ในองค์ประกอบของดนตรีเสียก่อน แล้วพัฒนาไปสู่ความซาบซึ้ง เป็นการแนะนำแนวทาง และให้นักศึกษามีโอกาสได้ฟังดนตรีที่หลากหลาย ควรกำหนดจุดประสงค์แบ่งเป็นสามด้านทั้งด้านทั้งความรู้ทักษะและเจตคติ คือ ให้อู้ร่องค้ประกอบคนตรี มีทักษะการฟัง และมีความซาบซึ้งรู้คุณค่าของดนตรี เกิดความภาคภูมิใจในผลงานของมนุษยชาติ</p>	<p>ให้ผู้เรียนทั่วไปเข้าใจในเรื่องดนตรี รู้จักลึกซึ้งกับบทเพลงในแต่ละแบบ แต่ละสไตล์ ให้เป็นผู้ฟังที่มีคุณภาพ ควรกำหนดจุดประสงค์แบ่งเป็นสามด้านทั้งความรู้ทักษะและเจตคติ คือ รู้องค์ประกอบดนตรี เข้าใจในดนตรีรูปแบบต่างๆ สามารถแยกแยะความแตกต่างของคนตรี แต่ละแบบ แต่ละสไตล์ได้ ให้ผู้เรียนพัฒนาการรับรู้โดยการฟัง และมีทัศนคติที่ดีต่อดนตรีและสุนทรียภาพ</p>	<p>เพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์กับดนตรีที่ทำให้มีความสุข และชอบในดนตรี ส่วนของความรู้ผู้เรียนควรรู้เกี่ยวกับสุนทรียศาสตร์ทางดนตรี ส่วนประวัติหรือสิ่งอื่นๆ เป็นความรู้ประกอบ แต่ที่สำคัญที่สุดคือ ทำให้ผู้เรียนซาบซึ้งเข้าถึงคุณค่าในเชิงสุนทรียะที่มีอยู่ในดนตรี เช่น เรื่องอารมณ์ความรู้สึกแนวคิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพราะความซาบซึ้งคือเป้าหมาย ควรกำหนดจุดประสงค์แบ่งเป็นความรู้ทักษะและเจตคติ คือ มีความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบพื้นฐานของดนตรี ความสัมพันธ์ของประวัติศาสตร์กับรูปแบบของดนตรีในแต่ละยุคสมัย มีทักษะการฟัง และเพื่อให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อดนตรี</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความซาบซึ้งรู้คุณค่าในดนตรี 2. เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ฟังที่ดีมีคุณภาพ 3. เป็นการให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการสัมผัสดนตรี 4. ควรกำหนดจุดประสงค์การเรียนทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ และเจตคติ 5. จุดประสงค์ด้านความรู้ความเข้าใจ ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่ององค์ประกอบพื้นฐานของดนตรี 2) เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดนตรีในรูปแบบต่างๆ 3) เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจความแตกต่างของคนตรีในแต่ละยุคสมัย 4) เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประวัติศาสตร์และสไตล์ของคนตรีในยุคต่างๆ 6. จุดประสงค์ด้านทักษะ ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาการรับรู้โดยการฟัง 2) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถฟังและแยกแยะความแตกต่างของคนตรีแต่ละสไตล์

ประเด็นสัมภาษณ์	ข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิด้าน ดนตรีศึกษา	ข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสังคีตนิยม	ข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสุนทรียศาสตร์	สรุปเนื้อหา
				<p>7.จุดประสงค์ด้านความซาบซึ้งหรือเจตคติ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ทางสุนทรียะ 2) เพื่อให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อดนตรีและสุนทรียภาพ 3) เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า เกิดความภาคภูมิใจในผลงานของมนุษยชาติ
<p>2. เนื้อหาสาระการเรียนรู้</p>	<p>ควรให้เรียนทั้งส่วนดนตรีตะวันตกที่เป็นที่ยอมรับทั่วโลก และดนตรีที่ไม่ใช่ดนตรีตะวันตก คือในภูมิภาคอื่นๆ ที่สำคัญและรูปแบบของเนื้อหาแต่ละส่วน มี 3 ด้านคือ ด้านความรู้ ประกอบด้วย องค์ประกอบของดนตรี รูปแบบของดนตรี ด้านความเข้าใจ ประกอบด้วย ความสัมพันธ์ของประวัติศาสตร์กับรูปแบบของดนตรีในแต่ละยุคสมัย ด้านความซาบซึ้ง ประกอบด้วย หนทางในการเข้าถึงความงามของดนตรี แต่ละประเภท สุนทรียะของดนตรีแต่ละประเภท</p>	<p>แบ่งสาระเป็นสองส่วน คือ 1. รู้จักดนตรีประเภทต่างๆ ตั้งแต่ดนตรีคลาสสิก ประวัติโดยสังเขป ศิลปินโดยสังเขป โดยในระดับอุดม ศึกษาควร เรียนรู้ในระดับที่ลึกไปกว่าระดับมัธยมศึกษา คือให้รู้ไปถึงโครงสร้าง องค์ประกอบ การดำเนินเรื่อง จุดประสงค์ของการประพันธ์ ให้ผู้เรียนมีความรู้ในระดับหนึ่ง เช่น ด้านประวัติศาสตร์ ผู้เรียนสามารถบอกแหล่งกำเนิดของดนตรีรูปแบบต่างๆได้ และ 2.รู้จักการฟัง รับรู้ความงามของดนตรี และสามารถวิเคราะห์ในระดับเบื้องต้น</p>	<p>ผู้เรียนควรเข้าใจเรื่องสไตล์ การที่จะเข้าใจสไตล์ต้องเข้าใจแนวคิดที่อยู่เบื้องหลัง เห็นวิวัฒนาการ และเห็นความสัมพันธ์ของดนตรีกับเรื่องอื่นๆ เช่น ลักษณะพิเศษของดนตรีบาโรกเป็นอย่างไร ความเป็นคลาสสิกคืออะไร เกี่ยวข้องกับสังคมอย่างไร ประวัติศาสตร์อื่นๆก็เป็นของประกอบ ที่ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักตัวตน แนวคิดของนักประพันธ์มากขึ้น แต่ก็ไม่ควรเน้นข้อมูลที่เป็นความจำมากกว่าความเข้าใจ และความซาบซึ้งในตัวบทเพลงที่ให้ผู้เรียนฟัง</p>	<p>ควรให้เรียนทั้งส่วนดนตรีตะวันตกที่เป็นที่ยอมรับทั่วโลก และดนตรีที่ไม่ใช่ดนตรีตะวันตก คือในภูมิภาคอื่นๆ ที่สำคัญ และรูปแบบของเนื้อหาแต่ละส่วน มี 3 ด้านคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ด้านความรู้ ประกอบด้วยองค์ประกอบของดนตรีรูปแบบของดนตรี 2) ด้านความเข้าใจ ประกอบด้วยความสัมพันธ์ของประวัติศาสตร์กับรูปแบบของดนตรีในแต่ละยุคสมัย 3) ด้านความซาบซึ้ง ประกอบด้วยหนทางในการเข้าถึงความงามของดนตรี แต่ละประเภท สุนทรียะของดนตรีแต่ละประเภท

ประเด็นสัมภาษณ์	ข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิด้าน ดนตรีศึกษา	ข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสังคีตนิยม	ข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสุนทรียศาสตร์	สรุปเนื้อหา
		แต่กำหนดกรอบว่าความงดงาม ของท่วง ทำนอง เสียงประสาน จังหวะเป็นอย่างไร ทั้งดนตรี คลาสสิก ดนตรีสมัยนิยม ดนตรี ไทย ดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีใน ปัจจุบัน		
3.การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน	การบรรยายเป็นวิธีการสอนสำหรับ ผู้เรียนกลุ่มใหญ่ แต่การบรรยายนั้น ควรมีการใช้สื่อดนตรีให้มากที่สุด มี การใช้ภาพประกอบที่เกี่ยวกับ เนื้อหาดนตรีนั้นๆ เพื่อให้เห็นดนตรี เป็นรูปธรรมมากขึ้น ควรมีวิธีการ อภิปรายเป็นครั้งคราว เกี่ยวกับ ความรู้สึกรจากการฟังเพลง การฟัง ดนตรีนอกสถานที่เป็นอีกวิธีในการ พัฒนาสุนทรียภาพของผู้เรียนได้ โดยตรง การให้ผู้เรียนเขียนรายงาน เป็นอีกวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนได้คิด ถกเถียงจากความรู้ความเข้าใจ จากการฟังแล้วถ่ายทอดออกมา ผู้เรียนจะได้มีโอกาสแสดงออก	นอกไปจากรูปแบบการเรียน บรรยายแบบปกติในปัจจุบัน อาจารย์เสนอแนะว่าควรพัฒนา โดยแทรกการจัดกิจกรรมเหมือน จัดรายการวิทยุ โดยให้ผู้เรียนมา นั่งฟัง หรือ อีกแบบคือจัดรายการ วิทยุจริงๆ เป็นรายการสังคีตนิยม โดยจัดเป็นเมนูเพลง เนื้อหาสาระ ทั้งหมด ใน 1 ภาคการเรียน แล้ว ให้ผู้เรียนติดตามฟังรายการทุก วันที่กำหนด เป็นการพัฒนา ศักยภาพวิชานี้ สิ่งสำคัญ คือ การ กระตุ้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเองเพิ่มเติม เพราะความ ซาบซึ้งต้องใช้เวลาในการพัฒนา	เน้นการทำให้ผู้เรียนเข้าใจใน คุณค่าสุนทรียะ ในงานให้มาก ที่สุด เน้นสุนทรียะของแต่ละเรื่อง และการเปรียบเทียบกับศิลปะ แขนงอื่นๆ และปรัชญา เช่น ความคิดในยุค โรแมนติกเกิดขึ้น ได้อย่างไร เปรียบเทียบกับงาน ศิลปะชนิดอื่นหรือหาสิ่งอื่นๆใกล้เคียง ตัวให้ผู้เรียน เปรียบเทียบโอเดีย ให้แสดงความคิดเห็น เช่น คุณจะ เปรียบเทียบยุคโรแมนติกกับดอก ไม้ชนิดใด เปรียบกับดอกกุหลาบ ได้หรือไม่ เปรียบเทียบเชื่อมโยง ให้ได้	วิธีการสอนที่เหมาะสม 1) การบรรยาย 2) การเรียนรู้ด้วยตนเอง 3) การทำรายงาน 4) การทัศนศึกษา: การชมการแสดงดนตรี (อย่างน้อยภาค การเรียนละ 1 ครั้ง) 5) การอภิปราย (เหมาะกับผู้เรียนกลุ่มเล็ก) 6) การวิจารณ์ (เหมาะกับผู้เรียนกลุ่มเล็ก)

ประเด็นสัมภาษณ์	ข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิด้าน ดนตรีศึกษา	ข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสังคีตนิยม	ข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสุนทรียศาสตร์	สรุปเนื้อหา
4. สื่อการเรียนการสอน	ดนตรีมีความเป็นนามธรรมสูงจึงควรมีความหลากหลายในการใช้สื่อ ทั้งเสียง และภาพ อาจใช้สไลด์ ประกอบการบรรยาย เพื่อให้ผู้เรียน กลุ่มใหญ่เห็นได้ชัดเจนและเข้าใจ เนื้อหาง่ายขึ้น และเห็นดนตรีเป็น รูปธรรมมากขึ้นปัจจุบันเทคโนโลยี พัฒนาก้าวหน้ามาก อาจใช้ E - learning สำหรับผู้เรียนวิชานี้ให้ได้ คำนคว้าเพิ่มเติมนอกชั้นเรียนและ ทบทวน บทเรียนได้ทุกเวลา และ เป็นพื้นที่ แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนกันระหว่างผู้เรียน ด้วยกันและระหว่างผู้เรียนและผู้สอน	ดนตรีคือ สื่อที่สำคัญที่สุด เพราะ เป็นแก่นแท้ของวิชานี้ ควรใช้สื่อ ดนตรีที่มีในสังคมที่ใกล้ตัวผู้เรียน แล้วให้โจทย์กับผู้เรียนให้สังเกต พัฒนาการดนตรีจากอดีตจนถึง ปัจจุบัน ในด้านวิถีของเพลงเป็น อย่างไร เนื้อหาเปลี่ยนแปลงไป หรือไม่ เป็นไปตามบริบทของ สังคมอย่างไร ผู้เรียนก็จะเป็น ศูนย์กลาง ได้มีส่วนร่วมได้รู้จัก สังเกต และเป็นการ ใช้สื่อที่มีอยู่ แล้วรอบตัว แต่ครุศึกษารูปแบบให้ ผู้เรียนได้เข้าไปสัมผัสเองให้มาก ขึ้น ใช้สื่ออินเทอร์เน็ตให้เป็น ประโยชน์โดยแนะแนวทางให้ ผู้เรียนศึกษาต่อจากเว็บไซต์ต่างๆ เช่น Youtube, Vimeo ที่มีบันทึก การแสดงดนตรีให้ศึกษามากมาย มีความทันสมัยเข้าถึงง่าย และยัง นำมาใช้ในชั้นเรียนได้ดี	บทเพลง คือ สิ่งสำคัญ ความรู้ ที่อธิบายประกอบก็เพื่อช่วยให้ เข้าใจ เพลงนั้น ๆ มากขึ้น ดังนั้น หัวใจของการเรียนวิชานี้คือ การ เสนองานศิลปะ อุปกรณ์ก็ต้องมี คุณภาพที่จะทำให้ผู้เรียนเสพ งานศิลปะอย่างมีความสุข เครื่อง เสียง ระบบเสียงในห้องต้องดี ที่สุดเท่าที่จะดีได้ ที่ไม่ทำให้บท เพลง นั้น เสีย คุณ ภาพ ไป หลังจากในชั้นเรียนก็ควรมี CD ที่สามารถให้นักศึกษาได้ยืมกับ ไปฟัง และในปริมาณที่เพียงพอ และในทุกวันนี้ก็มีเทคโนโลยี อินเทอร์เน็ตที่สามารถแนะนำ ให้ ผู้เรียนได้ไปค้นคว้าเพิ่มเติมได้ ก็ใช้ให้เป็นประโยชน์ ส่วนด้าน ตำราประกอบ การบรรยาย อาจารย์แนะนำ หนังสือ The Enjoyment of Music โดย Joseph Machlis	1. บทเพลง คือ สื่อสุนทรียวัตถุ เป็นสิ่งสำคัญในการเรียน สังคีตนิยม จึงจำเป็นที่จะต้องเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหา สาระ 2. คุณภาพของเสียง ระบบเสียงต้องสมบูรณ์ที่ไม่ทำให้ คุณภาพความคงคามของบทเพลงที่เป็นสื่อ นั้นเสียคุณภาพ ไป เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้อย่างละเอียดต่าง ๆ อย่างชัดเจน และ เกิดความพึงพอใจในดนตรีนั้น 3.ควรมีความหลากหลายในการใช้สื่อ ทั้งเสียง และภาพ อาจ ใช้สไลด์ประกอบการบรรยาย เพื่อให้ผู้เรียนกลุ่มใหญ่เห็นได้ ชัดเจนและเข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้น และเห็นดนตรีเป็นรูปธรรม มากขึ้น 4.สร้าง E - learning สำหรับผู้เรียนวิชานี้ให้ได้ค้นคว้า เพิ่มเติมนอกชั้นเรียนและทบทวน บทเรียนได้ทุกเวลา และ เป็นพื้นที่ แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนกันระหว่างผู้เรียน ด้วยกันและระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

ประเด็นสัมภาษณ์	ข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านดนตรีศึกษา	ข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคีตนิยม	ข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านสุนทรียศาสตร์	สรุปเนื้อหา
5.การวัดประเมินผล	<p>เนื่องจากผู้เรียนเป็นกลุ่มใหญ่การวัดประเมินผลที่เป็นหลักคือ การทดสอบความรู้ความเข้าใจ แต่ในส่วนทักษะการฟังก็ควรเป็นการฟังในเชิงวิเคราะห์องค์ประกอบ หรือรูปแบบเพลง แต่ถ้าเป็นผู้เรียนกลุ่มเล็กสามารถวัดประเมินได้หลากหลายกว่า โดย การทดสอบการฟังนั้นอาจเน้นในเชิงความซาบซึ้ง ความประทับใจ ความรู้สึกจากการฟังเพลงมากขึ้น แต่ก็ต้องบรรยายบนพื้นฐานของความเข้าใจในดนตรี คือมีความรู้ด้วย วิชัวิตผลที่สำคัญอีกหนึ่งวิธีคือ การให้ทำรายงาน จากการฟังเพลงหรือเข้าชมการแสดงดนตรี บรรยายความรู้สึก ที่ได้รับจากการฟังเพลง ความประทับใจที่ได้รับจากการไปชมคอนเสิร์ต ซึ่งผู้เรียนกลุ่มใหญ่ก็ทำได้</p>	<p>วัดทักษะการฟัง ในเชิงความรู้วิเคราะห์เป็นในเชิงวรรณกรรม รู้ถึงเรื่องราวในเพลง แยกแยะข้อแตกต่างเป็น ไม่ต้องถึงกับวิเคราะห์เสียงประสานได้ อย่างเช่นผู้ที่เรียนดนตรีโดยตรง และทดสอบการฟังในด้านกรรับรู้ทางความรู้สึกแล้วแสดงออกโดยการใช้ถ้อยคำบรรยาย ผู้เรียนควรรู้จักวัฒนธรรมในการฟังดนตรีประเภทต่างๆ มีมารยาทในการฟัง การวัดประเมินผลที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนกลุ่มใหญ่ที่กระทำได้คือ การทดสอบความรู้ มีเกณฑ์ในการประเมินในด้านเจตคติด้วย เช่นการเข้าเรียน การมีส่วนร่วม การเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับผิดชอบ</p>	<p>เนื่องจากวัดความเข้าใจของผู้คนที่อยู่ในการฟังไม่ได้ เพราะฉะนั้นต้องวัดตัวองค์ความรู้ที่ผู้เรียนได้ไป เช่น ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีในเชิงสุนทรียะ sensation , meaning, structure หลักการของการประพันธ์ ผู้เรียนต้องอธิบายได้ เช่น เข้าใจว่าโซนาตาสร้างมาจากหลักการอะไร มีลักษณะอย่างไร แต่ไม่ต้องลงละเอียดราวกับว่าเป็นนักดนตรี ทดสอบความรู้ ในการวิเคราะห์เพลง ที่เป็นความรู้ในด้านสุนทรียศาสตร์มากกว่าทางเทคนิค ทดสอบได้ว่าฟังเพลงนี้แล้วเข้าใจหรือไม่ เช่น บอกชื่อเพลงแล้วถามว่า เพลงนี้เป็นเพลงสไตล์อะไร โดยยกตัวอย่างเพลงเด่นๆในสุนทรียภาพของแต่ละเรื่องที่จะได้เรียนรู้ ผู้เรียนควรมีความทรงจำความเชื่อมโยงกับชื่อเพลงผู้ประพันธ์ โครงสร้างเพลง คุณค่าทางสุนทรียะ</p>	<p>1.การวัดและประเมินผลควรเป็นการวัดและประเมินผลที่มีรูปแบบการประเมินที่ครบถ้วนตามจุดประสงค์ที่ผู้สอนได้ตั้งไว้ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านต่างๆ 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติ</p> <p>2.วิธีการวัดผลประเมินผลที่เหมาะสม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ข้อสอบแบบอัตนัยและปรนัย 2) แบบทดสอบการฟัง เชิงปริมาณ เป็นการฟังในด้านสาระความรู้ การแยกแยะองค์ประกอบพื้นฐาน หรือวัดความเข้าใจในรูปแบบดนตรีต่างๆ 3) แบบทดสอบการฟัง เชิงคุณภาพ เป็นการฟังในด้านกรรับรู้ทางความรู้สึกแล้วแสดงออกโดยการใช้ถ้อยคำบรรยาย ใช้คำศัพท์ทางดนตรีที่เหมาะสม 4) รายงาน จากการฟังเพลงหรือเข้าชมการแสดงดนตรี โดยบรรยายในหัวข้อที่เกี่ยวกับบรรยากาศ ลักษณะของผู้แสดงและผู้ชม ลักษณะของการแสดงหรือบทเพลง เนื้อหาของเพลง ความรู้สึกที่ได้รับจากการฟังเพลง ความประทับใจที่ได้รับจากการไปชมคอนเสิร์ต <p>3.การประเมินด้านพฤติกรรมในการเข้าเรียน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงเจตคติที่มีต่อวิชาและการเรียนการสอน</p>

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวคัมภีรดา แก้วมีแสง เกิดเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2526 สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีสากล จากคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในปีพ.ศ. 2548 ได้เข้าทำงานในโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยในตำแหน่งครูวิชาดนตรีสากลในปี พ.ศ. 2549 และได้เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ในสาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันทำงานในโรงเรียนอัสสัมชัญ จังหวัดขอนแก่น ในตำแหน่งครูวิชาดนตรีสากล

